

- §16a-miljøgodkendelse
til
Slettegård
Slettegårdsvejen 2
3730 Nexø

Kolofon:	Bornholms Regionskommune; marts 2022
Journalnummer:	09.17.19P19-0035
Udarbejdet af:	Center for Natur, Miljø og Fritid
Sagsbehandler:	Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 16A MILJØGODKENDELSE

til

Slettegård

Slettegårdsvejen 2

3730 Nexø

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 a, stk. 2 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 30. marts 2022.

DATABLAD

Titel:	§ 16 a tilladelse til Slettegård
Tilladelsen omfatter:	Svineproduktion med slagtesvin Produktionsareal: 1.849 m ² fordelt på 4 staldafsnit
Dato for tilladelse:	30. marts 2022
Husdyrbrug:	Slettegård, Slettegårdsvejen 2, 3730 Nexø
Matrikelnummer og ejerlav:	43a Povlsker m.fl.
Ejendomsnummer:	4000129207
CVR-/P-nummer:	26088186/1008498772
CHR-nummer:	93170
Ansøger (driftsansvarlig) og ejer:	Jacob Brandt Hansen
Adresse:	Slettegårdsvejen 2, 3730 Nexø
Kontaktoplysninger:	1505026; mail: slettegaard2@gmail.com
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, Bornholms Landbrug & Fødevarer, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby, kvk@blf.dk .
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid, Skovløkken 4, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: byg@brk.dk ; Hjemmeside: www.brk.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad.....	3
Indholdsfortegnelse	4
1 Resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	6
2.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	7
2.3 Vilkår for driften	8
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	12
2.5 Retsbeskyttelse og revurdering.....	12
2.6 Offentlighed	13
2.7 Klagevejledning	13
3 Beliggenhed og landskabelige forhold	14
3.1 Bygninger og faste afstandskrav.....	14
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet	17
4 Husdyrproduktion.....	19
4.1 Husdyrhold og staldanlæg	19
4.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning	22
5 Ressourceforbrug.....	23
5.1 Foder og foderopbevaring	23
5.2 Vand	24
5.3 Energi	24
5.4 Diverse hjælpestoffer	25
6 Reststoffer.....	26
6.1 Spildevand.....	26
6.2 Affald	26
7 Gener fra husdyrbruget	27
7.1 Lugt.....	27
Støj og rystelser	29
7.2 Støv	30
7.3 Lys.....	30
7.4 Fluer og skadedyr.....	31
7.5 Transport	31
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	33
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav	33

8.2	Påvirkning af naturområder	35
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld	39
10	Egenkontrol og dokumentation	42
11	IE-brug	43
12	Samlet vurdering	44
13	Bilag	44
	Bilagsoversigt:	44
	Bilag 1. Produktionsareal nudrift og 8 års drift	45
	Bilag 2. Produktionsareal ansøgt drift med udvidelse	46
	Bilag 3. Beredskabsplan for Slettegård	47
	Bilag 4. Naturberegningsspunkter	48
	Bilag 5. Modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger	51

1 RESUMÉ

Jacob Brandt Hansen ansøger hermed om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens § 16 a om godkendelse af slagtesvineproduktion på ejendommen Slettegård, Slettegårdsvejen 2, 3730 Nexø. (Husdyrbruget får en årlig ammoniakemission under 3.500 kg, men bliver omfattet af en § 16 a godkendelse, idet der er tale om et IE- brug (mere end 2.000 stipladser til slagtesvin)).

Den eksisterende godkendelse er en VVM-screening fra 2005 med tilladelse til et dyrehold på 570 årssøer og 2.000 producerede slagtesvin/polte. Produktionen af slagtesvin/polte er ikke udnyttet og ligger på ca. 285 polte (75-110 kg) pr. år.

Ansøgt drift omfatter omlægning af produktionen i de eksisterende stalde til slagtesvin. Der ønskes mulighed for at indsætte grisene ved en lavere vægt end 30 kg og derfor vil ansøgt drift omfatte en flexproduktion med smågrise og slagtesvin. Der foretages ændring i indretning af de forskellige eksisterende staldafsnit, således disse tilpasses produktion af slagtesvin. Der foretages ingen udvendige ændringer af bygningerne på nær opsætning af ekstra ventilationsafkast. Det samlede produktionsareal udgør 1.849 m². Der bliver tale om et IE-brug, idet der bliver mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i eksisterende gyllebeholder og fortank på ejendommen.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens § 16 a og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i skema nr. 230205.

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

I ansøgningen er der foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og omkringboende overholdes.

På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften, forventes produktionen ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbipasserende i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

I ansøgningen er der foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Den ammoniakreducerende teknologi gyllekøling vil blive anvendt i ansøgt drift i et staldafsnit. Det vurderes at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet til BAT opfyldes ved hjælp af teknologien gyllekøling.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rastekområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette kapitel beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan

offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a

Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid har vurderet, at der i henhold til de gældende regler¹ kan meddeles tilladelse til den ansøgte svineproduktion på husdyrbruget Slettegård, Slettegårdsvejen 2, 3730 Nexø, matr.nr. 43a Povlsker mfl.

Tilladelsen omfatter produktionsarealet til slagtesvin, som er fordelt på 4 staldafsnit – det samlede produktionsareal udgør 1.849 m².

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er husdyrbruget omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra anlægget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år, men bliver omfattet af en § 16 a godkendelse, idet der er tale om et IE- brug (mere end 2.000 stipladser til slagtesvin). Derfor meddeles tilladelsen efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 12.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 2.3 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved den ansøgte svineproduktion i forhold til den nuværende lovlige produktion på Slettegård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden (8-års drift).

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab og uden væsentlige gener for omgivelserne, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

Bornholms Regionskommune har den 20. december 2021 modtaget en ansøgning fra Jacob Brandt Hansen om miljøgodkendelse efter de nye regler for miljøgodkendelse for produktionen på ejendommen Slettegård, Slettegårdsvejen 2, 3730 Nexø. Ansøgningen er indgivet i henhold til § 16 a i husdyrbrugloven, og er indsendt gennem det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk med ansøgningsskema nr. 230205. Den 26. december 2021 blev ansøgningen visiteret som fuldt oplyst. Kommunen har efterfølgende modtaget rettelser til ansøgningen senest den 7. januar 2022 og har afgjort sagen på baggrund af version 2 af ansøgningsskemaet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) med senere ændringer og bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Forhold til eksisterende produktion

På Slettegård er der et sohold på 570 årssøer og en mindre polteproduktion på ca. 275 polte pr. år i et staldanlæg med et produktionsareal på i alt 1.861 m². Stalden blev opført for mere end 8 år siden og der er ikke foretaget ændringer af anlægget. Nudrift og 8-årsdrift svarer til hinanden.

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug

Udover smågriseproduktionen på Slettegård ejer ansøger to ejendomme med husdyrproduktion. Tornegård med produktion af 7-30 kg's grise og St. Myregård med polte/slagtesvineproduktion. Tornegård ønskes om-lagt til produktion af smågrise og slagtesvin (flexgruppe) og St. Myregård fortsætter med slagtesvineproduktion.

I nudrift overføres grise ved fravænning fra Slettegård til Tornegård. En mindre rest af (ukurante) smågrise overføres fra Slettegård til St. Myregård ved ca. 30 kg. I ansøgt drift vil der blive indsat indkøbte grise på alle 3 ejendomme.

Ejendommene er ikke teknisk forbudne, hverken i nudrift eller ansøgt drift idet grisene fra Slettegård kan blive solgt fremfor at blive overført mellem ejendommene.

De to ejendomme er Tornegård, Engegårdsvejen 3 og St. Myregård, Skolevejen 12, 3730 Nexø. På Tornegård og St. Myregård blev der anmeldt og givet tilladelse til fulde stalde i 2012. På Tornegård ansøges om ændring af produktionen til en flexgruppe med smågrise og slagtesvin.

Slettegård er således ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at Slettegård vil kunne drives uafhængigt af det andre. Denne tilladelse omfatter derfor alene husdyrbruget på Slettegård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles pga. husdyrbrugets art eller beliggenhed.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

For at sikre at tilladelsens vilkår efterleves, stiller Bornholms Regionskommune vilkår om, at virksomhedens ansatte skal være bekendt med vilkårene.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om eventuelle planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til tilsynsmyndigheden inden gennemførelsen. Tilsynsmyndigheden vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsarelets størrelse i m², staldd typer/-systemer, dyretyper

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Drægtighedsstald	Flexgruppe smågrise og slagtesvin	25-49% fast gulv	701
Løbestald	Flexgruppe smågrise og slagtesvin	25-49% fast gulv	348
Poltestald	Flexgruppe smågrise og slagtesvin	25-49% fast gulv	104
Farestald	Flexgruppe smågrise og slagtesvin	25-49% fast gulv	696

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper, og m² overfladeareal)

7. Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder	Flydende	Naturligt flydelag	617
Forbeholder, 20 m ³	Flydende	Betonlåg	10

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

8. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
9. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Gyllekølingsanlæg

10. Gyllekanalerne i følgende stalda fnsnit skal være forsynet med køleslanger, der er forbundet med en varmepumpe: "Farestald" med et areal på 495 m².
11. Gyllekølingen skal levere en reduktion på 15% ammoniak i 8.760 timer. Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig specifik køleeffekt på mindst 19,4 W/m² gyllekumme. Dette svarer til en køleeffekt med i alt 19,4 W pr. m² x 495 m² x 8.760 timer pr. år = 84.122 kWh pr. år. Der tillades fleksibilitet mellem køleeffekt og driftstid, således at effekten kan reduceres mod, at der køles i flere timer.
12. Varmepumperne skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid og en separat elmåler på varmepumpen. Følgende ligning skal overholdes: antal driftstimer pr. år x køleeffekt = mindst årlig køleydelse (kWh), som beskrevet i vilkår 11.

13. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
14. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
15. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

16. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
17. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 3 uger.
18. Registreringen fra timetæller, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.7 Affald

19. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
20. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
21. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Oplag af olie

22. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
23. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtag.
24. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
25. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.9 Lugt - vilkår

26. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
27. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.10 Støj

28. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

2.3.11 Støv

29. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

2.3.12 Lys

30. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.

2.3.13 Skadedyr

31. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrs-guiden (www.dpil.dk).
32. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
33. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levesteder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.14 Uheld og risici

34. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
35. Der skal foreligge en beredskabsplan for Slettegård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
36. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.3.15 Miljøledelse

37. Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug".

2.3.16 Ophør

38. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 30. marts 2028), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når byggeriet er afsluttet inden fristens udløb.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 30. marts 2030.

Tilladelser efter § 16 a skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til gældende husdyrbrugslovs § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må dog ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har i henhold til offentlighedsproceduren i husdyrbruglovens § 55 den 4. januar 2022 foretaget en annoncering vedrørende modtagelse af ansøgning om §16a miljøgodkendelse til Slettegård. Ansøgningen er fremlagt i offentlighøring i perioden 4. januar til 18. januar 2022 ved annoncering på www.brk.dk.

Som følge af denne annoncering modtog regionskommunen ingen skriftlige henvendelser.

Udkast til afgørelse om § 16 a miljøgodkendelse til Slettegård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 711 meter fra et vægtet lugtcentrum for staldene. Desuden er udkastet sendt til ansøger og dennes konsulent, da de berøres af de ansøgte ændringer på husdyrbruget.

Der blev givet en frist på 6 uger fra 15. februar 2022 frem til og med den 29. marts 2022 til at kommentere udkastet. Kommunen modtog 1 skriftlig bemærkning. Bemærkningen gav ikke anledning til ændring i miljøgodkendelsen.

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 30. marts 2022 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside www.brk.dk/Indflydelse-Politik/Hoeringer

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt Styrelsen for Patientsikkerhed. Endvidere kan en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 27. april 2022, dvs. 4 uger fra den 30. marts 2022, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen via klageportalen for Nævnenes Hus, inden klagefristen udløber. Yderligere klagevejledning og links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljo-og-foedevareklagenaevnet>. Disse links fører dig til klageportalen, som du logger på med NemID. Du kan også tilgå klageportalen fra www.borger.dk eller www.virk.dk. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves

- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3 BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE FORHOLD

I dette kapitel beskrives og vurderes det ansøgte set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse

Produktionsanlægget på Slettegård består af et oprindeligt bygningssæt, hvor der mod øst, nordøst er opført maskinhaller og foderlade, kornsilo samt staldbygning og gyllebeholder.

Der foretages ingen udvendige bygningsmæssige ændringer af staldanlægget med undtagelse af tilføjelse af ekstra ventilationsafkast på staldens tagflade. I staldbygningen foretages ændring af inventar i drægtigheds-, løbe og farestald. Der ændres på gulvkonstruktionen i farestalden. Der ønskes fleksibilitet, således stalden kan anvendes både til opstaldning af smågrise og slagtesvin – flexproduktion.

Der foretages ingen ændringer af gødningsopbevaringsfaciliteterne.

Figur 1. Indkørslen til Slettegård (Foto COWI 2020)

Figur 2. Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg Slettegård

Figur 3. Skråfoto Slettegård med omgivelser. Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 10. maj 2021.

Slettegård er placeret i landzone i et særligt værdifuldt landbrugsområde lokaliseret ca. 3,0 km vest for by-zonen til Snogebæk. Nærmeste samlede bebyggelse er Poulsker placeret ca. 830 m syd for ejendommen. Det nærmeste sommerhusområde er ved Balka ca. 3,2 km øst for ejendommen. Nærmeste enkelt beboelse uden for samlet bebyggelse er Enggårdsvejen 6, 3730 Nexø. Beboelsen er placeret ca. 256 m fra staldanlægget. Den samlede bebyggelse ved Poulsker er i kommuneplan er udlagt til blandet bolig og erhverv. Nærmeste område med lokalplan, hvor der ikke er tale om tekniske anlæg, er ligeledes ved Snogebæk ca. 3,0 km fra staldanlægget.

Grænsen for Natura 2000-området "Dueodde" ligger ca. 3,8 km syd for Slettegård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er en hede beliggende ca. 4,0 km nordøst for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Snogebæk)	Ca. 3,0 km	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Lokalplan 00-48 Ferie-/fritidsaktiviteter mm., Snogebæk)	Ca. 3,0 km	50 m

Nabobeboelse (Engegårdsvejen 6)	Ca. 256 m	50 m
Ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Dueodde)	Ca. 3,9 km	10 m
Ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet hede ved Balka)	Ca. 4,0 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste stald-bygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 525 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 460 m	50 m
Vandløb og dræn	Ca. 274 m til vandløb	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	Ca. 89 m Ca. 23 m til gyllebeholder	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 107 m stald Ca. 50 m gyllebeholder	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	Ca. 46 m	15 m
Naboskel	Ca. 219 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Gyllebeholder er placeret indenfor 100 m af sø. Der er tale om en eksisterende beholder.

Alle afstandskrav er overholdt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Slettegård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2013 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets

investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Slettegård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2013 er udpeget som særligt naturområde, interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er en kategori 3 udpeget skov placeret ca. 1,9 km nordvest for staldanlægget.

Der er registreret i alt 16 mindre vandhuller og søer indenfor 1.000 m af Slettegård. Det nærmeste er placeret ca. 58 m vest for stalden. Herudover er der ikke placeret andre naturområder indenfor 1.000 m af Slettegård.

Der er udpeget 3 lavbundsområder indenfor 1.000 m af Slettegård. Det nærmeste er placeret ca. 52 m syd for staldanlægget i forbindelse med gyllebeholderen.

Anlægget er placeret uden for alle øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra nærmeste staldbygning	Berøres Slettegård?
Skovbyggelinje (300 m)	Ca. 1,9 km	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	Ca. 480 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 3,5 km	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 2,7 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 907 m	Nej
Vejbyggelinje	Ca. 780 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 3,8 km	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	Ca. 58 m	Nej
Lavbundsområder	Ca. 52 m	Nej
Fredede områder	Ca. 1,1 km	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	Ca. 534 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Landskabeligt er Slettegård placeret i et forholdsvist åbent landbrugslandskab. Stuehuset og en oprindelig staldbygning er placeret mod vest ud mod Slettegårdsvejen. Driftsbygningerne er placeret nordøst for stuehuset med separat indkørsel fra Slettegårdsvejen. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning er placeret syd for driftsbygningerne.

Der foretages ingen udvendige bygningsmæssige ændringer i ansøgt drift med undtagelse af opsætning af enkelte ekstra ventilationsafkast på staldbygningen.

Figur 4. Slettegård set fra Slettegårdsvejen mod nord (Foto COWI vejfoto 17. maj 2020)

Figur 5. Slettegård set fra Slettegårdsvejen mod sydøst (Foto BRK).

Kommunens bemærkninger og vurdering

Slettegård er i henhold til Regionkommuneplan 2020 placeret i landzone og i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet driftsbygningerne er opført i tilknytning til den oprindelige gård, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed.

Regionskommunen vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vandløb og søer, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke er i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning samt produktion og håndtering af husdyrgødning.

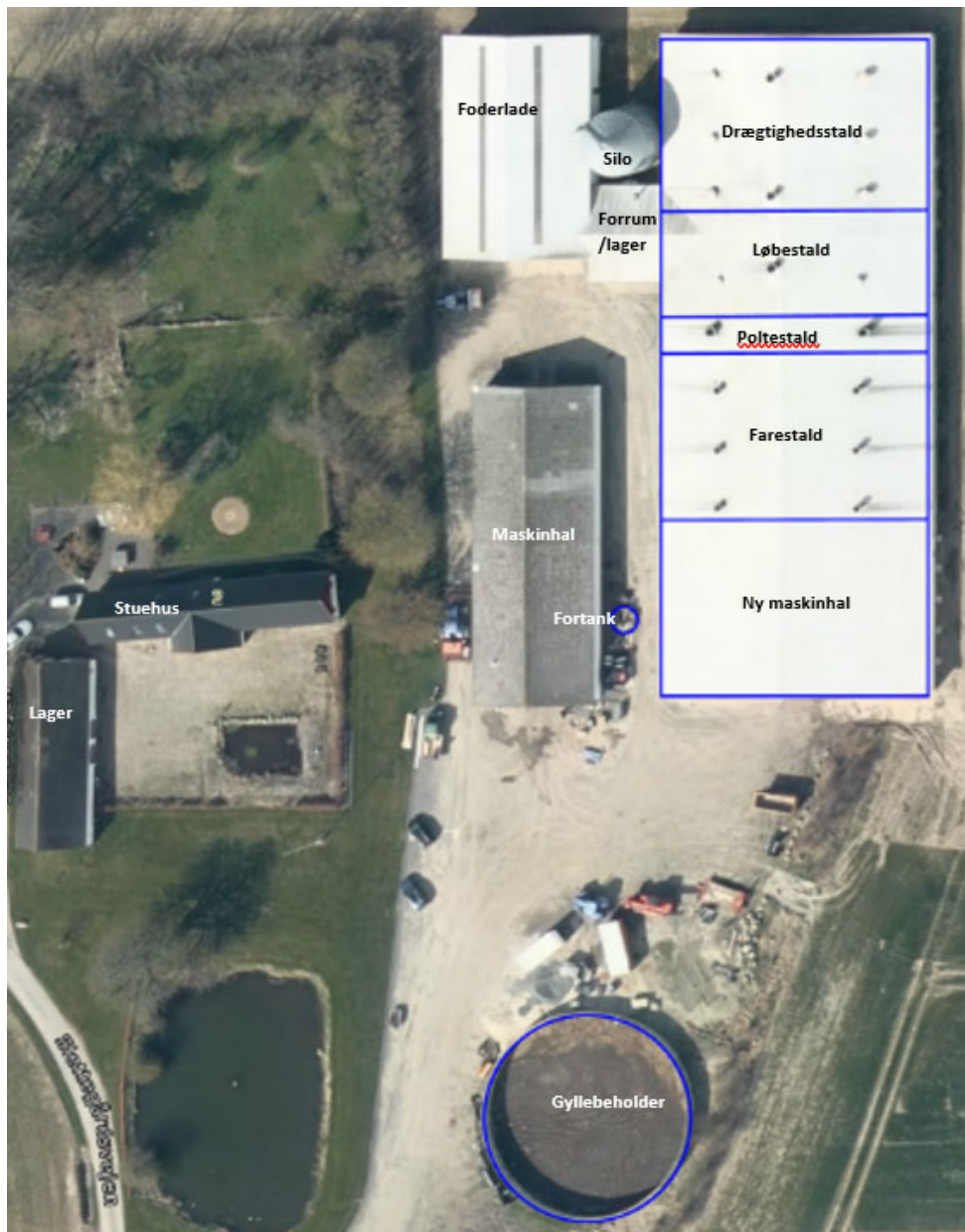
4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Produktionen på Slettegård omfatter i nudrift et sohold samt en mindre produktion af polte. Drægtighedsstalden er indrettet til løsgående drægtige søer, løbestalden er indrettet med individuel opstaldning og farestalden med kassestier. Alle sostalde er indrettet med delvist fast gulv. Poltestalden er indrettet med 25-49%

fast gulv. I ansøgt drift ønskes staldanlægget ændret til opstaldning af slagtesvin. Der søges om en flex-gruppe med smågrise og slagtesvin, idet der ønskes mulighed for indsættelse af grisene ved en lavere vægt end de 30 kg. Alle staldafsnit indrettes med 25-49% fast gulv.

Figur 8. Anlægget på Slettegård

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som fx gange. Udleveringsrum, drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

Beregningen af produktionsarealerne fremgår af bilag 1 og 2.

4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel
Drægtighedsstald	25-49% fast gulv	Flexgruppe: Smågrise og slagtesvin		900	701	80%
Løbestald	25-49% fast gulv	Flexgruppe: Smågrise og slagtesvin	-	441	348	79%
Poltestald	25-49% fast gulv	Flexgruppe: Smågrise og slagtesvin	-	164	104	63%
Farestald	25-49% fast gulv	Flexgruppe: Smågrise og slagtesvin	Gyllekøling 15% 8.760 timer	854	696	82%
I alt				2.359	1.849	

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Drægtighedsstald	Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv.	900	701	Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv.	900	701
Løbestald	Søer, gøde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv.	441	348	Søer, gøde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv.	441	348
Poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.	164	104	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.	164	104
Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	854	696	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	854	696
I alt		2.359	1.849		2.359	1.849

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

Gyllekøling anvendes som miljøteknologi til opfyldelse af BAT-kravet i ansøgt drift. Der etableres gyllekøling iarestalden. Gyllekølingen skal have en effekt svarende til 15% reduktion af ammoniak i 8.760 timer pr. år. Det svarer til, at der skal køles med en effekt på 19,4 W pr. m² gyllekumme. Gyllekummen udgør 495 m². Der skal således køles med i alt 19,4 W pr. m² x 495 m² x 8.760 timer pr. år = 84.122 kWh pr. år

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsareal samt dyretype angivet for eksisterende stalde er i overensstemmelse med lovlig nudrift.

Der gøres opmærksom på, at på arealer, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretages effektiv rengøring efter endt ophold. Dette gælder på Slettegård udleveringsområde/rampe og drivgange. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet (hvis dyrene dagligt har adgang på arealet, skal rengøring dog ske senest efter 4 timer).

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, stalddtype og dyretype samt gyllekølingsanlæg i "farestald".

4.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Slettegård er der en gyllebeholder med tilhørende forbeholder.

Der føres i nudrift løbende kontrol og logbog med flydelaget i henhold til lovgivningen. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Tabel 5. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Slettegård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder	2.500	617	Naturligt flydelag
Forbeholder	30	10	Betonlåg
I alt	2.530	627	

Den samlede gødningsproduktion fra produktionen på Slettegård ligger på ca. 3.580 tons inkl. regnvand og vaskevand i nudrift. I ansøgt drift øges gødningsproduktionen i henhold til normtal til ca. 5.800 tons.

Den eksisterende opbevaringskapacitet på Slettegård er på 2.530 m³. Herudover er der 2.500 m³ opbevaringskapacitet på Stensebyvej 23. Den totale opbevaringskapacitet for produktionen er således på 5.030 m³, svarende til 10,4 måneders opbevaring.

Øges gødningsproduktionen mere end forventet vil der blive indgået aftale om afsætning af gylle. Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

BAT husdyrgødning

- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen i tanken, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er tilstrækkelig med kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på Slettegård i eksisterende forbehold og gylletank.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af husdyrgødning.

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette kapitel beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand, energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foderet tildeles som vådfoder i nudrift og i ansøgt drift. Foderet er baseret på korn, soja samt vitaminer og mineraler.

Foderet opbevares i foderladen og i udendørs kornsilo. Der foretages ingen ændringer i ansøgt drift. Soja leveres i løsvægt, mens vitamin-/mineralmix leveres i bigbags.

Det årlige foderforbrug er med den nuværende drift på ca. 840 tons. I ansøgt drift vil forbruget øges til ca. 2.200 tons.

Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Beskrivelse

Ejendommen har egen vandforsyning til staldene og offentlig vandforsyning til stuehuset.

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand. Herudover anvendes vand til vask af stalde for at sikre høj hygiejne og til overbrusning, der er med til at køle af dyrene.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 3.000 m³. Forbruget forventes at stige til 5.250 m³ i ansøgt drift.

Drikkesystemerne i staldene er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Overbrusningsanlægget er styret af ventilationsanlægget, så overbrusningshyppighed og varighed afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrensere. Vandforbruget vil følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Beskrivelse

Der anvendes energi til ventilation, belysning, fordring og pumpning af gylle.

Det årlige elforbrug ligger ved den nuværende drift på ca. 175.000 kWh. Elforbruget forventes uændret i ansøgt drift. Elforbrug til slagtesvineproduktion er lavere end til sohold, men dette opvejes af, at der etableres gyllekøling i et staldafsnit.

I nudrift anvendes ikke olie i stalden til varmekanoner i forbindelse med udtørring efter vask. Dieselolie anvendes kun i forbindelse med markdrift. I ansøgt drift vil gyllekøling blive anvendt til udtørring af staldene.

Elforbruget opgøres en gang årligt.

Ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Staldens ventilationsanlæg er frekvensstyret. Belysningen er LED. Ved udskiftning af ventilationsanlæg vil der blive valgt nyeste lavenergityper.

Foderanlæg kontrolleres, rengøres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.

BAT

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er etablering lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperatur styring. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til godt effektiv energiudnyttelse og samtidig udnyttes mest effektivt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpestoffer

Beskrivelse

Der opbevares olieprodukter på Slettegård i overjordiske tanke. Tankene er placeret i maskinhal og ved foderhal på fast bund uden afløb.

Kemikalier og pesticider opbevares i aflåst rum i maskinhallen.

Rengøringsmidler med ubrudt emballage opbevares og rengøringsmidler i brug opbevares i lager ved forrum og i staldkontor.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares i staldkontor.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskedne forbrug af de nævnte hjælpestoffer vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand

Beskrivelse

Der er bad og toilet i forbindelse med forrum. Spildevand herfra ledes til septiktank.

I nudrift vaskes sektionerne i farestald, løbestald og poltestald inden indsættelse af et nyt hold søer/polte. I ansøgt drift vaskes hvert staldafsnit/sektion inden indsættelse af et nyt hold grise. Rengøringen omfatter ventilationsanlæg etc. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 450 m³. Mængden forventes uændret i ansøgt drift.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand i forbindelse med gennemførelse af byggeprojektet, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt eventuelt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødelighed blandt søer og pattegrise er i nudrift på ca. 10%. Hvis der produceres slagtesvin, forventes en dødelighed på ca. 3%.

Afhentning af døde dyr opfylder de gældende regler på området. Der er ikke indrettet en fast plads, men i stedet anvendes en flytbar kasse, der kun flyttes ud mod offentlig vej i forbindelse med afhentning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det forudsættes, at alle typer affald på ejendommen håndteres efter de til enhver tid gældende regler samt, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ for erhvervsaffald. I regulativet står bestemmelser om opbevaring og bortskaffelse af diverse typer af affald, herunder olieaffald, medicinrester og kanyler.

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr skal følge reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr.

Dokumentation for bortskaffelse af affald kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overholdes vilkårene vedr. affald, vil affaldshåndteringen på Slettegård ikke medføre gener for omkringboende. Den beskrevne affaldsopbevaring, -håndtering og -bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette kapitel beskrives og vurderes de mulige gener som følge af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter i husdyrbrugets omgivelser forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

Lugt fra staldanlægget øges i ansøgt drift.

Ved flexgrupper medregnes lugten fra den dyretype med det højeste lugtbidrag og dette vil i ansøgt drift derfor være produktion af slagtesvin.

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger, der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste enkelt boliger overholdes.

I ansøgningsskemaet foretages der beregninger i henhold til Miljøstyrelsens lugtvejledning (NY-model) og i henhold til den gamle såkaldte FMK-model. Lugtgenekravet skal være opfyldt i forhold til begge beregningsmetoder. I ansøgningsskemaet vises resultatet fra den model, der giver den længste geneafstand.

Reelt vil lugtbidraget fra staldene blive mindre, idet der etableres gyllekøling i et staldafsnit. Dette vil reducere lugt med 15% fra dette staldafsnit. Denne effekt er ikke medregnet.

Beregning foretaget i ansøgningsskemaet ses i nedenstående tabel.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Enggårdsvejen 6 	0	NY	183,2	183,2	292,3	Ja
Enggårdsvejen 8 	0	NY	183,2	183,2	381,3	Ja
Sprøjtevejen 12 	0	FMK	160,9	160,9	497,3	Ja
Sprøjtevejen 5 	0	FMK	160,9	160,9	570	Ja
Poulsker, afgrænset byzone 	0	NY	404,4	363,9	866,9	Ja
Snogebæk, lokalplan 	0	NY	404,4	404,4	3053,7	Ja
Stenseby, kommuneplan 	0	NY	404,4	404,4	1291,9	Ja
Balka, sommerhusområde 	0	NY	544,2	544,2	3226,8	Ja
Snogebæk 	0	NY	544,2	544,2	2978,2	Ja

Enkeltbeboelser er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er foretaget beregning af lugt i forhold til nærmeste enkeltbeboelser (Engegårdsvejen 6 og 8 samt Sprøjtevejen 5 og 12). Lugtgenekravet er opfyldt til enkeltbeboelserne.

Afstanden fra lugtcentrum til nærmeste enkeltbeboelse på Engegårdsvejen 6 skal minimum være ca. 183 m og den gennemsnitlige afstand er ca. 292 m. Den gennemsnitlige afstand er således længere end minimumsafstanden (geneafstanden) og lugtgenekravet er hermed opfyldt. Tilsvarende er kravet opfyldt til de øvrige enkeltbeboelser.

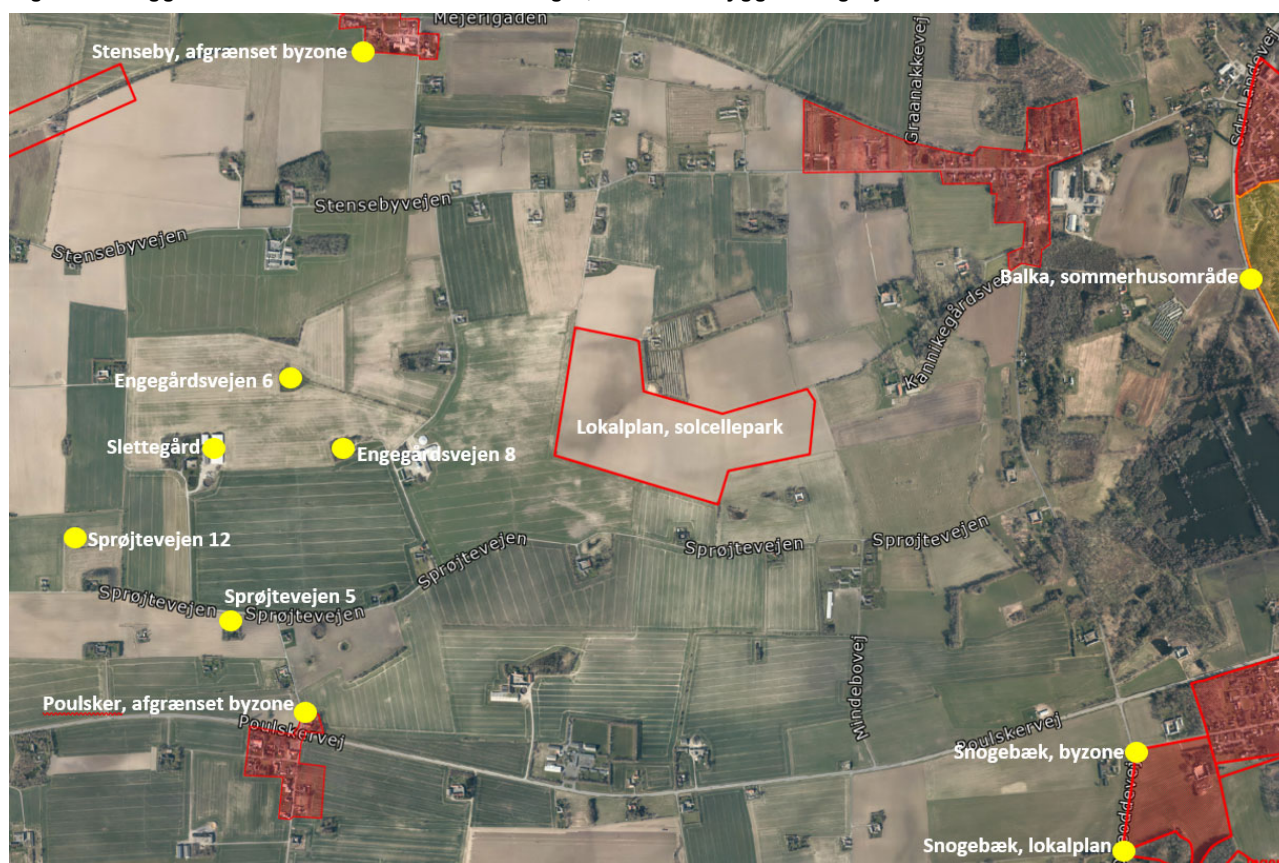
Til nærmeste samlede bebyggelse eller lokalplan i landzone skal der minimum være ca. 404 m eller ca. 363 m korrigeret for hyppig vindretning. Nærmeste samlede bebyggelse er Poulsker placeret ca. 867 m fra lugtcentrum.

Nærmeste byzone er Snogebæk. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum ca. 544 m og den beregnede afstand fra lugtcentrum er ca. 2.978 m.

Lugtgenekravet til byzone og samlet bebyggelse/lokalplan er dermed opfyldt.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug indenfor 100 m fra enkeltbeboelserne og 300 m fra byzone og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 1. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Ansøger oplyser, at svineri i stierne søges elimineret ved optimal styring af ventilationsanlæg og brug af overbrusningsanlæg. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om at holde god staldhygiejne, og vilkår i tilfælde af væsentlige lugtgener.

Støj og rystelser

Beskrivelse

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget og fra foderfremstillingen. Ved omlægning til slagtesvineproduktion, vil der blive et øget behov for foder og for ventilationsydelse.

Der er mekanisk ventilation i alle stalde. Ved indretning af staldafsnittene til slagtesvin øges behovet for ventilation og der vil derfor blive opsat ekstra ventilationsafkast på staldene. Der vælges nye støjsvage ventilatorer. Ved udskiftning af eksisterende ventilation vil der blive opsat nye ventilationsmotorer, der er mere støjsvage end ældre motorer. Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Støj fra foderfremstilling er begrænset, idet fremstillingen foregår indendørs.

Periodisk støj kan forekomme ved pumpning af gylle samt ved transport til og fra ejendommen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Ud fra ejendommens placering i forhold til naboer skønnes det, at støj fra produktionsanlægget ikke vil genere naboer og forbipasserende. Nærmeste nabobeboelse er placeret ca. 256 m fra staldanlægget.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Slettegård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjkvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Slettegård går ad Slettegårdsvejen og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Kommunen vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil udgøre et væsentligt problem for omkringboende og forbipasserende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.2 Støv

Beskrivelse

Støvgener kan forekomme i forbindelse med håndtering af halm og foder samt ved transport.

I ansøgt forventes en stigning i antallet af transporter.

Støvgener fra håndtering af foder er begrænsede, idet det foregår i et lukket system.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmel-svampe modvirkes på Slettegård ved at opbevare strøelsen på fast bund, indendørs og tørt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlig støvudvikling i forbindelse med produktionen. Egentlig risiko for støvgener i forbindelse med produktionen vurderes kun at forekomme ved kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støv kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.3 Lys

Beskrivelse

Der er udendørsbelysning i forbindelse med indgang til forrum. Der foretages ingen ændringer i ansøgt drift.

I staldene kan der i nudrift være lys i op til 16 timer pr. dag. I ansøgt drift vil dette blive reduceret til ca. 8 timer pr. dag. Lyset vil være tændt i forbindelse med tilsyn og fodring samt i det nødvendige tidsrum for at sikre den lovpligtige lysmængde til dyrene i min. 8 timer pr. dag.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.4 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og fraserteret foder blive fjernet fra foderkrybber, fodergange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer repareres med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der gennemføres faste rutiner i forhold til fluebekæmpelse i forhold til god staldhygiejne samt hyppig udslusning af gylle. Fluegener bekæmpes herudover aktivt i form af biologisk fluebekæmpelse med rovfluer.

Rottegener forebygges ved, at der generelt holdes god orden, så rotterne ikke gives for gode levedmuligheder. Til bekæmpelse af rotter på ejendommen er der indgået en serviceaftale med firmaet Ewers.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.5 Transport

Antallet af transporter forventes øget i ansøgt drift.

Der er ikke intern transport på Slettegård. Der flyttes ikke dyr mellem stalddafsnit og foder transporteres i et lukket system.

Til- og frakørsel til ejendommen vil udelukkende foregå via indkørslen fra Slettegårdsvejen.

Der er transport til og fra Slettegård i form af levering af foder og grise til ejendommen, transport af grise fra ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion. Gylle udbringes i ansøgt drift med gylleudlægger.

Transport foregår primært inden for normal arbejdstid.

I nudrift transporteres 1 læs grise hver uge fra ejendommen og der afhentes søer hver 2.-3. uge til slagteriet. I ansøgt drift vil der blive leveret grise til ejendommen ca. hver 2. uge og blive afhentet grise til slagteriet 1-2 gange pr. uge. Transporten sker med lastbil. De fleste transporter vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til 16.

Der bliver afhentet døde dyr 1-2 gang pr. uge i nudrift og samme niveau forventes i ansøgt drift. Transporterne foretages normalt mellem kl. 8 og 16.

Der leveres mineraler og soja til ejendommen ca. hver 2. måned i nudrift. I ansøgt drift vil disse transporter øges til levering hver måned. I høst køres korn til ejendommen. Disse transporter udgør ca. 35 læs pr. år i nudrift. I ansøgt drift forøges disse transporter til ca. 85 læs pr. år.

Strøelse: 2 transport pr. år.

Øvrige transporter herunder olie og rengøringsmidler: 4 transporter pr. år.

Transport af gylle foretages med gylleudlægger, hvilket begrænser antallet af transporter markant. I ansøgt drift vil en mindre del af gylle skulle transporteres i forbindelse med udbringning.

Opgørelse af transporter på Slettegård kan ses i Tabel 6 herunder.

Tabel 6 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Slettegård.

Type transport	Transporter i nudrift, antal læs/år	Transporter i ansøgt drift, antal læs/år
Smågrise fra ejendommen	52	-
Smågrise til ejendommen	-	26
Dyr til slagteri	26	70
Afhentning af døde dyr til DAKA	78	78
Soja og mineraler	6	12
Korn	35	85
Strøelse	2	2
Gylle	5	50
Øvrige	4	4
Total	208	327

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Slettegård, som sker ad Slettegårdsvejen og primært inden for normal arbejdstid kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette kapitel beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

Ammoniakemission fra anlægget

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

Tabel 7. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Slettegård før og efter ændringerne

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	3.314,7	248,8	3.563,6	+1.308,2 (nudrift) +1.308,2 (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.004,6	250,9	2.255,4	-
8-års drift	2.004,6	250,9	2.255,4	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat BAT-krav for produktionen på Slettegård. I ansøgningsskemaet for Slettegård skal BAT beregnes ud fra emissionsfaktorer for eksisterende staldafsnit, med undtagelse af farestalden, hvor golvprofilen i stalden ændres. BAT for dette staldafsnit skal beregnes for nyt (inkl. renoveret) staldafsnit.

For gyllebeholder og fortank beregnes BAT tilsvarende ud fra eksisterende opbevaringsanlæg.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i tabel 8

Tabel 8. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT- krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ - N)
Drægtighedsstald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49% fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	701	1,90	1.331,9
Løbestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49% fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	348	1,90	661,2
Poltestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	104	1,90	197,6
Farestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49% fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	696	1,62	1.127,5
Gyllebeholder	Flydende gødning	Eksisterende gødnings-opbevaringsanlæg	617	0,40	246,8
Forbeholder	Flydende gødning	Eksisterende gødnings-opbevaringsanlæg	10	0,40	4,1
I alt			1.849 + 627		3.318 + 251 = 3.569

BAT-kravet beregnes i ansøgt drift til 3.569 kg NH₃-N pr. år, mens den faktiske emission beregnes til 3.564 kg NH₃-N pr. år. Det vejledende BAT-krav er dermed overholdt. BAT-kravet opfyldes, idet der vil blive anvendt gyllekøling i farestald.

Gyllekøling anvendes som miljøteknologi til opfyldelse af BAT-kravet i ansøgt drift. Der etableres gyllekøling i farestald og drægtighedsstald. Gyllekølingen skal i begge staldafsnit have en effekt svarende til 15% reduktion af ammoniak i 8.760 timer pr. år. Det svarer til, at der skal køles med en effekt på 19,4 W pr. m² gyllekumme. Gyllekummen udgør hhv. 495 m² i farestalden. Der skal således køles med i alt 19,4 W pr. m² x 495 m² x 8.760 timer pr. år = 84.122 kWh pr. år.

Kommunens vurdering

Idet der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år, skal emissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

For den konkrete produktion er det samlede BAT-krav beregnet til 3.569 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte produktion medfører en beregnet faktisk emission på 3.564 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte husdyrproduktion overholder således det vejledende BAT-niveau.

BAT-kravet er opfyldt på baggrund af, at det er valgt at anvende følgende som ammoniakreducerende teknologi:

- Gyllekøling i staldafsnittene "farestald".

BAT-emissionskravet er således overholdt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedrørende gulvtypen 25-49% fast gulv i alle staldafsnit og gyllekøling i staldafsnittet, som benævnes "farestald".

8.2 Påvirkning af naturområder

Beskrivelse

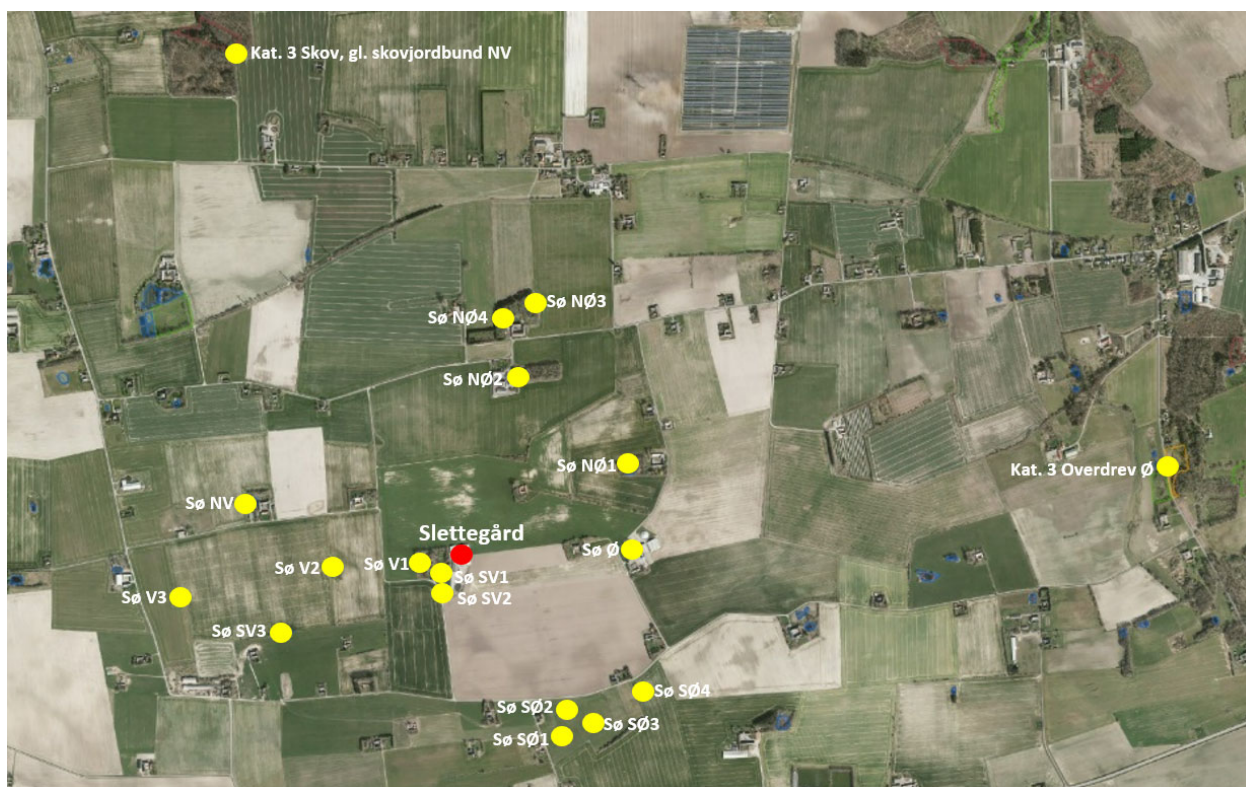
Ammoniakemissionen fra produktionen på Slettegård bevirker, at omkringliggende arealer påvirkes med nedfald af ammoniak.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området indenfor 1.000 m fra Slettegård. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet i Figur 2. Til nærmeste kategori 1 og 2 natur samt habitatområde er der mere end 3 km og disse områder er derfor ikke medtaget på kortet.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Figur 2. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Slettegård.

Tabel 9. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Slettegård

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
	Hede	0,0	0,0	0,0
	Habitatnatur	0,0	0,0	0,0

Kategori 2-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
	Hede	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Overdrev	0,1	0,0	0,0
	Skov, gl. skovjordbund	0,0	0,0	0,0
Anden natur	Søer	0,1-6,8	0,0-2,3	0,0-2,3

*) Alle beregningspunkter kan ses uspecifiseret i bilag 3

Kommunens bemærkninger og vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

*0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.

Der er ca. 3,8 km fra Slettegård til nærmeste Natura 2000-område og ca. 3,9 km til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde 164: Dueodde. Depositionen på området fra Slettegård er beregnet til 0,0 kg N/ha/år i totaldeposition. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2-naturareal er en hede beliggende ca. 4,0 km nordøst for Slettegård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Slettegård på 0,0 kg N/ha/år. Idet produktionen på Slettegård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg N/ha/år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er et overdrev beliggende ca. 2,5 km øst for Slettegård. Merdepositionen til overdrevet er 0,0 kg N/ha/år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Nærmeste skov udpeget som kategori 3 natur er placeret ca. 1,9 km fra Slettegård. Merdepositionen til overdrevet er 0,0 kg N/ha/år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Slettegård er beliggende ca. 3,8 km fra nærmeste Natura 2000-område N164 Dueodde. Som det ses af tabellen, er ammoniakpåvirkningen til område placeret i Natura 2000-området beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Anden natur

Søer regnes ikke som kategori 3-natur, men som anden beskyttet natur. Bornholms Regionskommune skal forholde sig til, at naturtypen er beskyttet mod tilstandsændringer gennem naturbeskyttelseslovens § 3, og i forhold til søer som potentielt levested for Bilag IV-arter (se mere om det i næste afsnit).

Der er beregnet ammoniakdeposition til de nærmeste søer (indenfor 1.000 m) til staldanlægget. Der ligger to søer tæt på bygningerne ved Slettegård. Søen syd for bygningerne påvirkes i ansøgt drift med en merdeposition fra produktionen på Slettegård på 1,1 kg N/ha/år og en totaldeposition på 6,8 kg N/ha/år. Søen vest for bygningerne påvirkes i ansøgt drift med en merdeposition fra produktionen på Slettegård på 2,1 kg N/ha/år og en totaldeposition på 5,5 kg N/ha/år.

Der er ikke fastsat generelle tålegrænser for søer. I habitatdirektivet er søer inddelt i fem typer. Af disse er de fire næringsfattige søtyper med fastsatte tålegrænser på 5-10 kg N/ha/år, og den femte er næringsrige søer og vandhuller, som der ikke er fastsat tålegrænser for (naturtype 3150)². Naturtypen næringsrige søer og vandhuller omfatter de fleste danske småsøer og vandhuller. Mange søer og vandhuller er eutrofierede som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition, hvorfor der ikke er fastsat tålegrænser for ammoniakdeposition³. De fleste søer er endvidere begrænsede af fosfor og ikke af kvælstof.

Bornholms Regionskommunes har besigtiget søerne ved Slettegård den 31. januar 2021. Søen syd for bygningerne omgives af græsplæne. Søen har åbent vandspejl med lidt dunhammer. Langs bredden sås vej-bredskeblad, sværtevæld og hundegræs. Søen beliggende vest for bygningerne er omgivet af græs og træer. Der er to små øer i søen. Begge søer ligger i forbindelse med gårdens have- og udenomsarealer.

Omkring ejendommen er der på alle sider dyrkede marker. Bornholms Regionskommune vurderer ud fra søernes beliggenhed, udformning og vegetation, at der er tale om søer af typen næringsrig sø, og at de er påvirket af overfladenær afstrømning med næringsstoffer fra arealerne omkring.

Ifølge praksis fra Miljø- og Fødevareklagenævnet skal baggrundsbelastningen med kvælstof beregnes på grid-niveau som et gennemsnit over de tre forudgående år for kommunens afgørelse. Bornholms Regionskommune har fra DCE (Nationalt Center for Miljø og Energi) modtaget tal for baggrundsbelastning på grid-

² Opdatering af empirisk baserede tålegrænser – Notat fra DCE- Nationalt Center for Miljø og Energi, 2018 ([Opdatering af empirisk baserede tålegrænser \(au.dk\)](#))

³ Samme som ovenfor.

niveau for de sidste tre tilgængelige år, som er 2017-2019. I tabellen herunder er vist baggrundsbelastningen for området ved søen.

Tabel 100. Tabel med baggrundsdeposition på grid-niveau. Tal fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi.

	Baggrundsbelastning i kg N/ha/år i grid, hvor søen ligger.
2017	13,834
2018	10,831
2019	12,128
Gennemsnit	12,264

Det kan herudfra beregnes, at den samlede ammoniakdeposition til søerne inkl. baggrundsbelastning er henholdsvis 17,8 kg N/ha/år og 19,1 kg N/ha/år.

Det følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis i sager efter husdyrlovgivningen, at der i forhold til natur, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som udgangspunkt ikke vil være tale om en tilstandsændring – og dermed en væsentlig virkning på miljøet – såfremt den samlede ammoniakpåvirkning af naturområdet efter godkendelse af det ansøgte ligger indenfor en konkret fastsat tålegrænse, indenfor det gældende tålegrænseinterval for den pågældende naturtype.

Søerne vurderes at være næringsrige og tilhører dermed typen af søer, som der ikke er fastsat tålegrænser for. Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at påvirkningen med atmosfærisk deposition af kvælstof hermed ikke kan vurderes i sig selv at kunne medføre en væsentlig tilstandsændring af søerne.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold, at "Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten."

Inden for 300 m fra produktionsanlægget på Slettegård ligger to søer. Der er tale om de to søer beliggende omkring ejendommens bygninger som beskrevet ovenfor. Herudover vurderes der ikke inden for 300 m at være områder, som kan udgøres raste- eller yngleområder for Bilag IV-arter.

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne data samt registrerede data i de tilgængelige databaser Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen samt Arter.dk. Der er en registrering af Bilag IV-arterne grønbroget tudse og latterfrø i søen syd for Slettegård fra 1986. Herudover er der ikke registreringer af Bilag IV-arter inden for 300 m af Slettegård.

Andre arter omfattet af bilag IV såsom flagermus kan dog have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlæg og udbringningsarealer, herunder søer og skove i området.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniakdeposition til de potentielle levesteder for bilag IV-arter, dvs. søerne beliggende nærmere end 300 m på Slettegård. Depositionen til søerne er beskrevet i ovenstående afsnit 8.2. For søerne er det som beskrevet i det foregående afsnit '8.2 – Anden natur' Bornholms Regionskommunes vurdering, at merdepositionen med ammoniak ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning af søerne og deres naturtilstand. På baggrund heraf er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af søernes potentiale som muligt levested for Bilag IV-arter. På ovenstående baggrund vurderer Bornholms Regionkommune samlet set, at den ansøgte udvidelse ikke medfører en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller fører til ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rastemråder for Bilag IV-arter.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Miljøteknisk redegørelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholde eller ved omlastning til gyllevogn.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der er risiko for punktforurening ved spild.

Mulige uheld med veterinærmedicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lemfældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn samt anvendelse af sugekran ved påfyldning af gyllevogn. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Gyllebeholder tilses dagligt.

Når gyllen køres ud, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholder er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Oliekanke står på fast og uigennemtrængeligt gulv uden afløb.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler. Rengørings og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Forebyggelse sker ved at opbevare medicinen forsvarligt, og leverer evt. medicinrester retur til dyrlæge eller apotek.

Pesticider: Der sørges for sikker transport af kemikalier mellem ejendom og marker.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletank, etableres en barriere, så gyllen ikke løber ud i søen mod vest. Hvis der er risiko for, at gylle løber mod åbne grøfter eller dræn, kan der etableres barriere med f.eks. bigballer af halm.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Teknik og Miljø i BRK.

Gyllebeholderen er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt og der føres logbog.

Sker der tilsvinning af vejene ved gyllekørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevognen enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gylleafløb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballer. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at sprede under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed)

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus, som opsamles og afleveres på modtagestation. Oletankene er underlagt lovgivning. Tankene står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Medicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen.

Pesticider: I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Slettegård

For Slettegård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Vand er fra egen boring og afhængig af strøm.

Foder: Foderfremstilling og udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm.

Ved længere strømsvigt opstartes nødstrømsgenerator.

Udbringning af husdyrgødning

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen

Kommunens vurdering

Opbevaring af gylle

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Håndtering af husdyrgødning

- Der udføres lovpligtig 5 års beholderkontrol.
- Tanken tømmes ca. én gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der er igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere, udover de ovenfor nævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand.

Bornholms Regionskommune vurderer, derfor at BAT er overholdt i forhold til opbevaring og håndtering af gødning.

Udbringning af husdyrgødning

1. august 2017 overtog Landbrugs- og Fiskeristyrelsen regulering og kontrollen med udbringningsarealerne og vil dermed være dækket af generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

Ifølge ansøger vil følgende dog blive praktiseret på bedriften:

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand, vurderer Bornholms Regionskommune at BAT er overholdt i forhold til udbringning af husdyrgødning.

Beredskabsplan

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder.
- Handlungsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

I henhold til klagenævnspraksis vurderes det, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Der er dog stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Miljøteknisk redegørelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagruupper
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der føres logbog på flydelag på gyllebeholder

- Der er 5 års kontrol på gyllebeholder
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Slettegård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- Logbog for flydelag på gylletank

- 5 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 IE-BRUG

Miljøteknisk redegørelse

Foranstaltninger ved ophør

Ved husdyrbrugets ophør tømmes stalde, foderlagre, gyllekanaler og -tanke. Der rengøres overalt, således at der ikke forefindes foder- og gødningsrester mv., der kan tiltrække skadedyr. Skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen opretholdes. Alle forurenende dele på anlægget fjernes. Der foretages en vedligeholdelse af bygningerne for at undgå forfald, eller bygningerne nedrives. Ved fjernelse af bygningerne vil byggeaffaldet blive sorteret og kørt til hhv. forbrænding, genbrug eller deponi.

Miljøledelsessystemer

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug skal have implementeret miljøledelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

1. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger har fravalgt teknologier som luftrensning og gylleforsuring, idet der er tale om et eksisterende stald-anlæg, der renoveres. Det er valgt at anvende teknologien gyllekøling i farestalden, hvor der ændres på gulvprofilen, hvor køleslangerne vil blive lagt i kanalbunden. Varmen fra gyllekølingen skal anvendes til opvarmning og udtørring i staldene samt til opvarmning af stuehuset.

Anvendelse af lav energiventilation og LED belysning i de nye stalde samt en løbende udskiftning i de eksisterende stalde er de bedste valg mht. minimering af energiforbrug.

Kommunens vurdering

Det er krav fra EU at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ eller svin skal opfylde BAT-konklusionerne⁴ og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkårene for anlæg. Bornholms Regionskommune har derfor gennemgået BAT-konklusionerne i forhold til gældende dansk lovgivning.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget lever over til anvendelse af bedst anvendelige teknologi, som tidligere beskrevet i nærværende miljøgodkendelse. Endvidere er det regionskommunens vurdering, at husdyrbruget har alle muligheder for at leve op til lovkravet om implementering af miljøledelse inden deadline.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at der er implementeret miljøledelse på Slettegård.

12 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

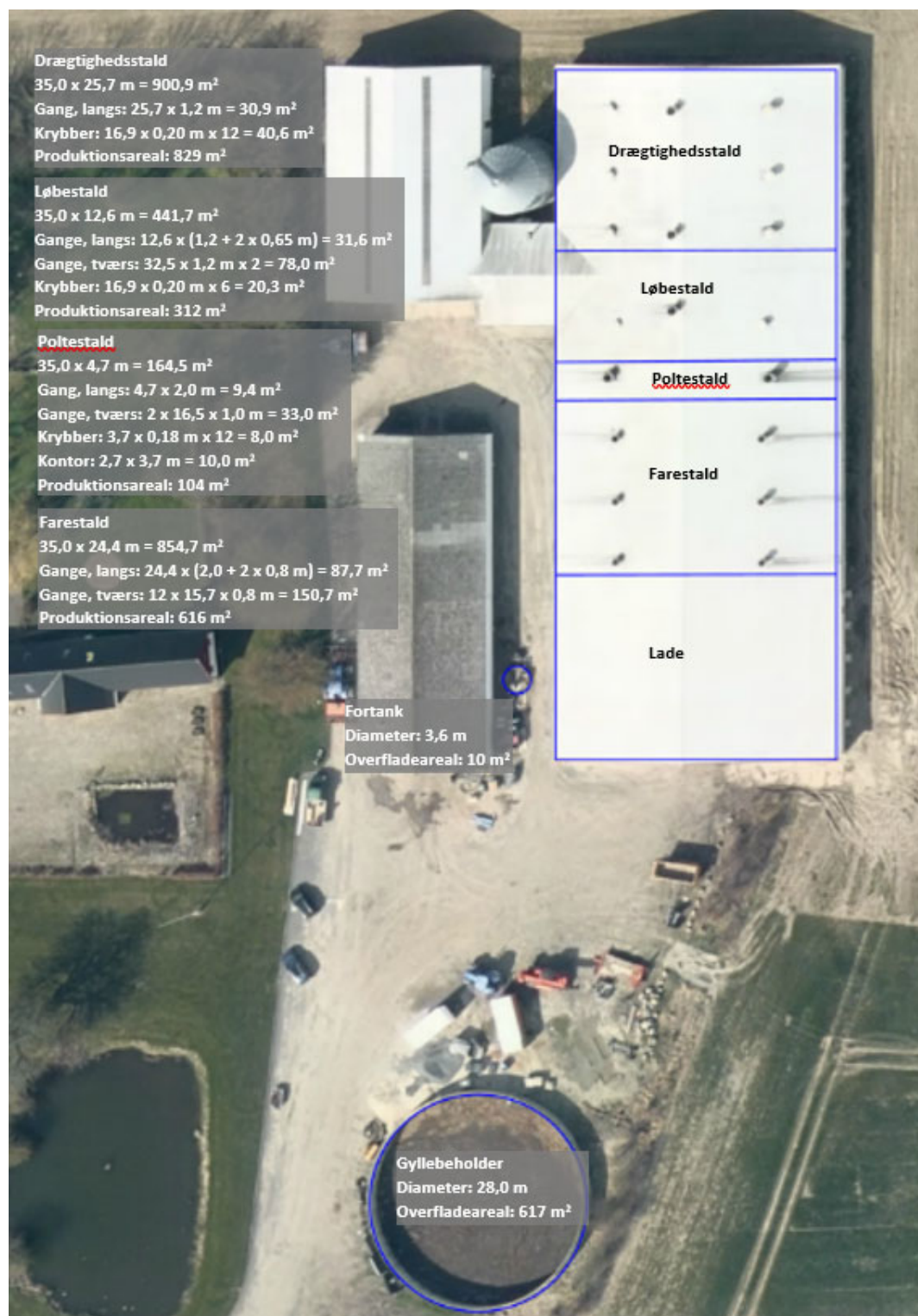
13 BILAG

Bilagsoversigt:

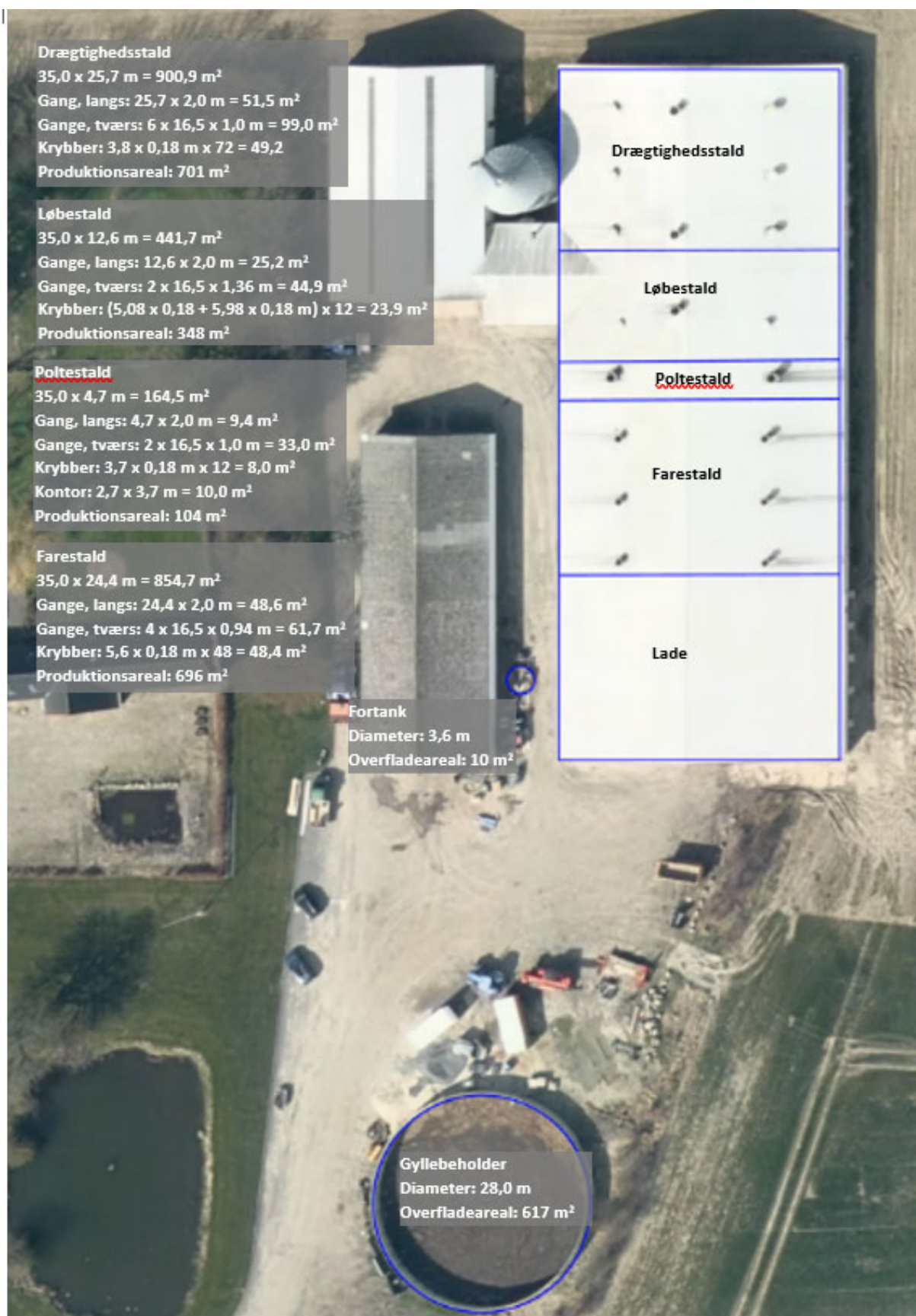
1. Produktionsareal nudrift og 8-års drift
2. Produktionsareal i ansøgt drift med udvidelse
3. Beredskabsplan
4. Naturberegningsspunkter
5. Modtagne høringssvar i 2. offentlighedshøring, og kommunens bemærkninger

⁴ Artikel 14.3 i IE-direktivet (2010/75/EU, KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2017/302 af 15. februar 2017

Bilag 1. Produktionsareal nudrift og 8 års drift

Bilag 2. Produktionsareal ansøgt drift med udvidelse

Bilag 3. Beredskabsplan for Slettegård

Beredskabsplan

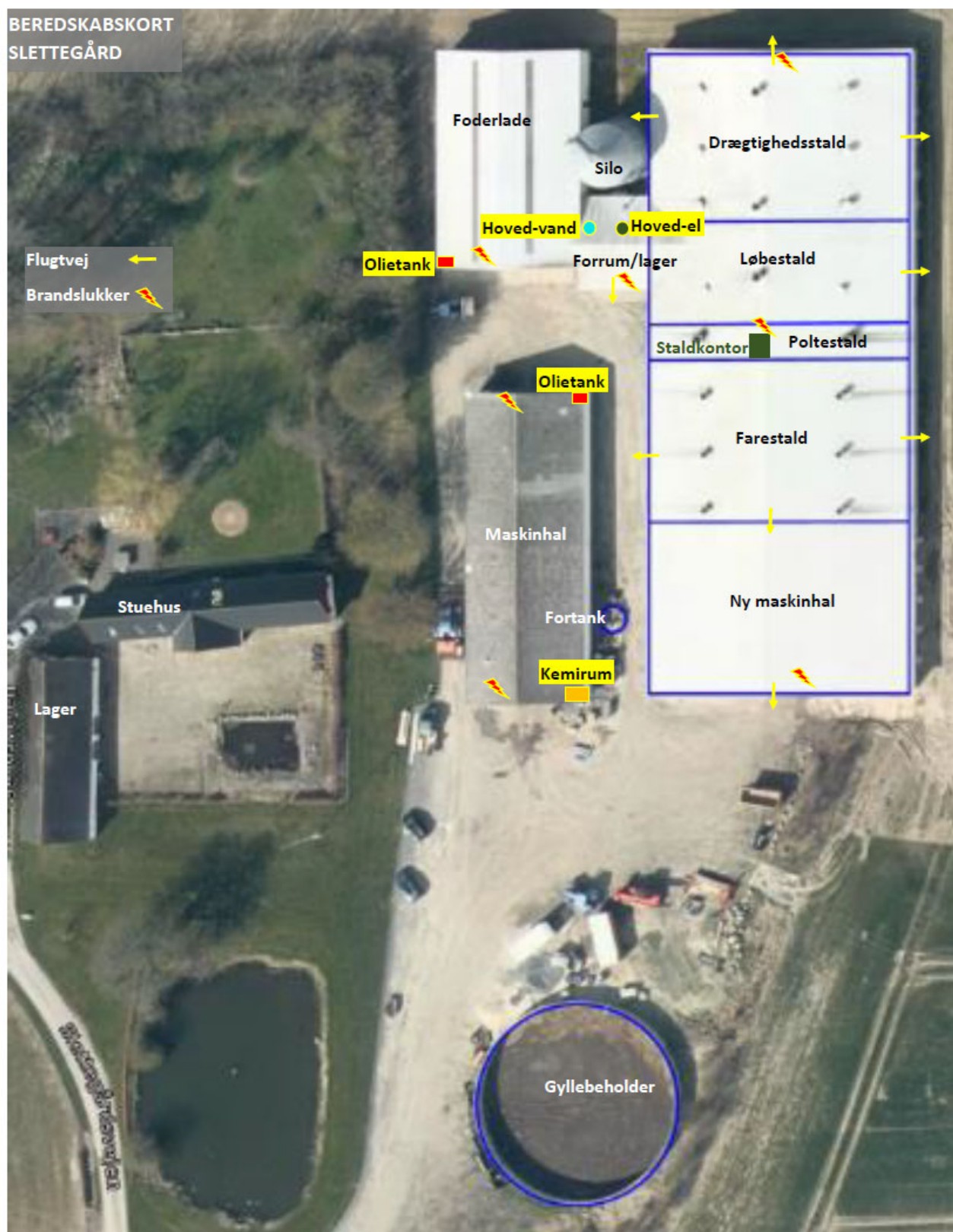
Slettegård, Slettegårdsvejen 2, 3730 Nexø

Opdateret 2021 _____
Opdateret 2022 _____
Opdateret 2023 _____

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliespild - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra	Ved større udslip af kemikalier og olie RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra	Vand Hovedstophaner er placeret ved forrum, stald.	Ved strømsvigt vurderes om dyr vil lide under træk fra nødpluk eller varme.	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje
Ambulance 112	• Hvad der er sket og at det er en gårdbrand	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra	• Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud	Elektricitet Hovedafbryder er placeret ved forrum, stald.	Tjek alle stalde og se, om nødplukket er åben.	
Lægevagt 1813	• Er der tilskadekomne - hvor mange?	• Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring	• Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand		Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).	Yd almindelig førstehjælp.
Miljømyndighed 112	• Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.	Kontakt Jacob 51505026	Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.	Førstehjælpsudstyr er placeret ved forrum til stalde.
Helle Thers 56922074	Kontakt Jacob 51505026	Kontakt Jacob 51505026	Kontakt Jacob 51505026		Ved længere strømsvigt opstartes nødgenerator.	Kontakt lægevagten ved mindre personskade.
Landbocentret 56907800	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvaret:	Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber mod sø og dræn.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber til brønd, dræn, grøft eller vandløb.		Kontakt Jacob 51505026	Kontakt Jacob 51505026
Dyr læge LVK 21715300	• Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier	Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.	Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.			Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk.
Elektriker Fini Green 21432529	Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.	Er gyllen løbet til søen skal der laves en opdæmning af afløb fra søen med en halmballe eller lign.	Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild.			
Ventilation/VVS NA Montage 51240836	Modtag brandvæsenet og udlever kortmaterialet.	Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.			
Jacob 51505026	Oplys om: • Tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed • Hvor det brænder og omfang • Hvor der er adgangsveje					

BEREDSKABSKORT - VEND

BEREDSKABSKORT
SLETTEGÅRD

Bilag 4. Naturberegningsspunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Sø NV2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Sø NØ4	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1	▼
Sø NØ3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Sø NØ2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Sø NØ1	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,6	▼
Sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	0,9	▼
Sø SØ4	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Sø SØ3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Sø SØ2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2	▼
Sø SØ1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2	▼
Sø SV3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,3	▼
Sø V3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
Sø V2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	0,7	▼
Overdrev SV	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Sø SV1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,3	2,3	6,0	▼
Sø SV2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,1	1,1	6,8	▼
Sø V1	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	2,1	2,1	5,5	▼
Skov, gl. skovjordbund NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼

Overdrev V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Hede NØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Hede SV	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur S	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatområde S	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Bilag 5. Modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger

Bornholms Regionskommune har i forbindelse med den gennemførte nabo-/partshøring i perioden 15. februar til 29. marts 2022 modtaget 1 skriftlig henvendelse. Disse er gengivet i det følgende efterfulgt af kommunens kommentarer til de enkelte punkter.

Ejerne af Poulskervej 26 har fremsendt følgende bemærkning: "God idé her fra Poulskervej 26".

Bornholms Regionskommune har ikke bemærkninger til den modtagne henvendelse

